

Ansökan om stöd

1.1 Allmänna uppgifter

Projektnamn: Vattenförsörjning Gotland

Ansökansid: 850027

Ärendeid: 20380633

Projektperiod: 2026-09-01 - 2027-06-01

Typ av finansiering: Regionala projektmedel

Sista ansökningsdag: 2032-12-31

Ansvarig organisation: Region Gotland

1.2 Stödsökande

Namn: REGION GOTLAND

Org.Nr: 212000-0803

Antal anställda: 9999

621 81 VISBY

Sverige

Arbetsställe

Namn: SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN Arb.ställenr.: 19530013
TEKNIKFÖRVALTNINGE

Postadress:

Besöksadress:

VISBORGSALLÉN 19

621 81 VISBY

621 50 VISBY

Region: Gotland

Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?

Ja

Omfattas organisationen av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?

Ja

Hemsida

<https://gotland.se/>

1.3 Samverkanspart

1.4 Betalningssätt

Typ av konto: Bankgiro

Kontonummer: 339-8328

Detaljerad info:

1.5 Projektinformation

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

Gotlands geografiska isolering med total avsaknad av vägförbindelse till fastlandet och andra kommuner, begränsade tillgång till grundvatten av tillräcklig kvalitet och avsaknad av större ytvattenresurser skapar strukturella sårbarheter i dricksvattenförsörjningen. Dessa utmaningar förstärks vid kris och höjd beredskap, då transportberoenden och begränsad lokal kapacitet riskerar att allvarligt påverka tillgången till säkert dricksvatten. Idag saknas tillräcklig lokal analyskapacitet för dricksvatten, vilket innebär beroende av laboratorier på fastlandet och därmed ökad sårbarhet vid störningar i transportkedjor. Samtidigt är möjligheterna att snabbt etablera alternativa försörjningslösningar otillräckligt utredda. Detta innebär att både samhällsviktiga verksamheter, näringsliv och invånare riskerar att stå utan tillförlitlig

vattenförsörjning vid kris. Sammantaget finns ett tydligt behov av att stärka robustheten, redundansen och handlingsberedskapen i Gotlands nödvattenförsörjning.

Förstudien adresserar utmaningen att på lång sikt, inte minst i händelse av kris och störningar, säkerställa tillgång till vatten genom robusta, resilienta och hållbara system för vattenförsörjning i områden med särskilda geografiska och strukturella begränsningar. Specifikt fokuserar förstudien på hur Gotland kan stärka sin förmåga till nödvattenförsörjning vid kris och höjd beredskap genom att minska sårbarheter i nuvarande system. Utmaningen omfattar både tekniska och organisatoriska aspekter: dels behovet av lokal analyskapacitet för att säkerställa vattenkvalitet utan beroende av externa transporter, dels behovet av fungerande logistiklösningar för att vid behov kunna tillföra dricksvatten från fastlandet. Förstudien undersöker därmed hur vattenförvaltningen kan utvecklas för att bli mer motståndskraftig, flexibel och anpassad till klimatrelaterade risker, krisberedskap och regionala förutsättningar, i linje med utlysningens fokus på hållbar vattenförvaltning.

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

Förstudien Vattenförsörjning Gotland syftar till att stärka Gotlands förmåga att säkerställa tillgång till säkert dricksvatten vid kris och höjd beredskap. Gotlands geografiska läge, begränsade vattenresurser och beroende av externa leveranser innebär särskilda sårbarheter.

Förstudien tar fram ett samlat beslutsunderlag genom analys av nuläge, identifiering av brister och utredning av lösningar inom två områden: lokal laboratoriekapacitet och extern nödvattenförsörjning, inklusive transport och logistik. Arbetet sker i dialog med samhällsviktiga aktörer och näringsliv.

Genom tekniska, organisatoriska och ekonomiska analyser samt scenario- och riskbedömningar identifieras prioriterade åtgärder. Resultatet blir en konkret plan för fortsatt genomförande som stärker robustheten i vattenförsörjningen och bidrar till Agenda 2030, särskilt mål 6.

Vilken/vilka är projektets målgrupp(er)?

Primär målgrupp:

- Region Gotland

Sekundära målgrupper:

- Företagsfrämjande aktörer
- Offentliga organisationer
- Små och medelstora företag
- Stora företag

Vad förväntar ni er att projektets planerade aktiviteter ska leda till för målgruppen på kort sikt?

Följande effekter på kort sikt förväntas av förstudien:

Ökad kunskap och beslutsförmåga i Region Gotland:

- Region Gotland och dess samhällsviktiga verksamheter (VA-avdelning, hälso- och sjukvård, räddningstjänst) får ett tydligt beslutsunderlag som beskriver vilka analyser som krävs vid kris, befintliga brister och konkreta förbättringsåtgärder. Detta ger Region Gotland en utgångspunkt för att stärka vattenförsörjningen och laboratoriekapacitet.

Tydligare ansvarsfördelning och arbetssätt:

- Förstudien bidrar till en tydligare ansvarsfördelning i Region Gotland genom att inrätta projektorganisation (projektledare, intern arbetsgrupp och referensgrupp) med klara mandat. En projektplan binder varje aktivitet till en specifikt utfall och en ansvarig aktör. Gapanalysen visar exakt vilka brister som ska åtgärdas och av vem. Resultatet är en gemensam, strukturerad arbetsmetod som snabbt klargör ansvar, underlättar samverkan och möjliggör fortsatt arbete.

Stärkt samverkan mellan offentliga och privata aktörer:

- Workshops, intervjuer och referensgruppsaktiviteter ger målgruppen (offentliga organisationer, näringsliv, små och medelstora företag) möjlighet att involveras i förstudien och ämnet som sådan. Detta skapar förhoppningsvis en gemensam bild av behov och ökar acceptansen för de kommande åtgärderna, samt lägger en grund för framtida samverkan.

Förbättrade förutsättningar för investeringar i robust vattenförsörjning:

- Genom de kartlagda logistiska lösningarna (transportmedel, hamninfrastruktur, lagringsalternativ) får målgruppen konkreta scenarier och kostnadsuppskattningar för hur dricksvatten kan levereras vid en störning. Detsamma gäller delen av studien som tittar på ökad lokal laboratoriekapacitet. Detta möjliggör snabba beslutsprocesser och förberedelser redan under förstudien. Projektet levererar en preliminär kostnads och nyttoanalys samt en plan för hur framtida investeringar kan genomföras.

Vilka effekter - hos målgruppen eller i samhället - förväntar ni er att projektet uppnår på lång sikt?

Följande effekter på lång sikt förväntas av förstudien:

Ökad robusthet och resiliens i Gotlands vattenförsörjning

- Genom att kombinera en detaljerad kartläggning av befintlig laboratoriekapacitet med en utvärdering av nödvattentransport skapas en dubbelspårig lösning som ökar robustheten och resiliensen i Gotlands vattenförsörjning. Detta minskar risken att Gotland står utan vatten vid händelse av kris och störningar, samt ger möjlighet genomföra lokala analyser och inte som i dagsläget behöva förlita sig på externa tjänster för analys av vattenkvalité.

Säker tillgång till dricksvatten även vid kris och höjd beredskap

- Etablering av lokal laboratoriekapacitet. Förstudien identifierar specifika tekniska, kompetens och regulatoriska krav för att kunna utföra grundvatten och dricksvattenanalyser på Gotland utan att behöva transportera prover till fastlandet. När detta är på plats kan kvaliteten kontrolleras lokalt, vilket är grundläggande för att kunna leverera säkert dricksvatten under en kris.

- Logistik och transportlösningar för nödvatten. Analys av möjliga transportsätt (fartyg, tankbilar, specialiserade containrar) samt av infrastruktur för fyllning, lagring och distribuering ger en klar handlingsplan för hur stora volymer av dricksvatten kan levereras till ön på kort varsel.

Minskad sårbarhet och samhällsekonomiska risker

- Diversifiering av leveransvägar. Med både lokala analyser och externa nödvattenalternativ minskar Gotland sin beroende av den lokala vattenkapaciteten eller analyskapacitet någon annanstans. Detta stärker robustheten och resiliensen för vattenförsörjningen och bidrar till att hantera de samhällsekonomiska konsekvenserna av ett avbrott i vattenförsörjningen.

Bidrag till hållbar vattenförvaltning i linje med Agenda2030 - mål 6

- Fokus på rent vatten och sanitet (Mål 6). Förstudien adresserar direkt tillgång till rent dricksvatten och förbättrad vattenkvalitetskontroll, två av huvuddelarna i mål 6. Genom att bygga upp lokal analyskapacitet och säkra nödvattenförsörjning stärks både kvalitet och tillgänglighet.

Hur ska projektet organiseras och styras?

Förstudien organiseras med en tydlig struktur som säkerställer effektiv styrning, rätt kompetens och ett aktivt ägarskap. Region Gotland, närmare bestämt VA-avdelningen, är projektägare och ansvarar för övergripande ledning, administration och genomförande.

En projektledare med erfarenhet av komplexa utvecklingsprojekt och god kunskap inom vattenförsörjning och samhällsberedskap ansvarar för det operativa genomförandet. Projektledaren stöds av en intern arbetsgrupp med kompetens inom vatten och VA, logistik, upphandling, analysverksamhet samt krisberedskap. Rätt kompetens säkerställs genom att resurser utses i dialog med berörda chefer och avsätts i tjänst.

För att säkerställa tillgång till specialistkompetens kommer externa experter och konsulter upphandlas via ramavtal för att göra större delen av det utredande arbetet avseende transport av vatten och laboratoriekapacitet.

En referensgrupp etableras bestående av representanter från Region Gotlands relevanta verksamhetsområden, inklusive samhällsviktiga verksamheter, näringsliv och andra relevanta offentliga aktörer (t.ex. Länsstyrelsen i Gotlands län). Referensgruppen bidrar med behovsbild, återkoppling och validering av resultat löpande under projektets gång och är ett stöd för projektledare, intern arbetsgrupp men även anlidade konsulter.

I uppstartsfasen kommer dialog ske med närmsta berörda chef (VA-avdelningschef) kring om en mindre styrgrupp, bestående av relevanta chefer från berörda verksamheter, behöver tillsättas. Styrgruppen har i sådana fall mandat att fatta strategiska beslut, prioritera resurser och säkerställa förankring i organisationen.

Hur ska projektet avgränsas från ordinarie verksamhet?

Denna förstudie skiljer sig från ordinarie verksamhet genom att den samlar analyserar specifika frågeställningar som idag inte hanteras i ett helhetsperspektiv eller undersöks, särskilt kopplat till lokal laboratoriekapacitet och extern nödvattenförsörjning med tillhörande logistik. Förstudien möjliggör en fördjupad analys, samlad kunskapsbild och utveckling av beslutsunderlag som annars inte ryms inom ordinarie drift.

Har projektet en koppling till den regionala utvecklingsstrategin?

Ja

Kommentar

Ja, förstudien bidrar direkt till effektmål 3. God beredskap och god förmåga att hantera samhällsstörningar, samt mål 7. Säkrad tillgång till vatten av god kvalitet och kvantitet.

Hur är hållbarhetsaspekter integrerade i projektet?

Region Gotland har etablerat kompetens inom hållbar utveckling och erfarenhet av att integrera Agenda 2030 i strategiskt utvecklingsarbete. Organisationens har tidigare genomfört projekt med fokus på miljö, klimatanpassning och resurseffektivitet, vilket ger en god grund för att hantera hållbarhetsaspekter i denna förstudie.

Inom projektet finns kompetens kopplad till vattenförvaltning, samhällsplanering och krisberedskap, vilket möjliggör en helhetssyn på hållbarhet där ekologiska, sociala och ekonomiska dimensioner beaktas. Särskilt relevant är kunskap om vattenresurser, klimatanpassning och robust samhällsinfrastruktur.

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda län

Gotland

Vilken/vilka kommuner eller län ska projektet omfatta? Valda kommuner

Gotland

1.6 Tid och aktivitetsplan

AP1 Projektledning, administration och styrning

Arbetspaketet syftar till att säkerställa en effektiv och ändamålsenligt genomförande av förstudien.

Startdatum: 2026-09-01

Slutdatum: 2027-06-01

Kostnad: 293 312

Aktiviteter

A1.1 Projektledning, etablering av projektorganisation, uppföljning och slutrapport

Beskrivning:

Aktiviteten syftar till att inledningsvis etablera projektorganisationen med projektledare, intern arbetsgrupp och en referensgrupp. Projektledaren har huvudansvar för aktiviteten och ska även upprätta ett projektdirektiv och en projektplan, samt under projektets genomförande ansvara för ekonomisk uppföljning och rapportering till finansiär. Vid projektets slut ska projektledaren skriva en slutrapport till berörda finansiärer.

Utfall:

- Fastställt projektdirektiv och projektplan
- Etablerad referensgrupp
- Genomförda lägesrapporter
- Genomförd slutrapportering till finansiär

Kostnader:

Kostnader avser personalkostnader för projektledning och administration och eventuella möteskostnader för sammankallande av referensgrupp.

Kostnad: 293 312

AP2 Genomförande av förstudie

Arbetspaketet syftar till att genomföra förstudiens olika delar och leverera en slutrapport som beslutsunderlag.

Startdatum: 2026-09-01

Slutdatum: 2027-06-01

Kostnad: 579 886

Aktiviteter

A2.1 Upphandling av extern kompetens

Beskrivning:

Aktiviteten syftar till att genomföra avrop/upphandling av externa konsulter som sitter på nödvändig kompetens för att genomföra förstudiens två huvudanalyser/kartläggningar. Det rör kompetens inom VA, laboratorieanalys, juridik och logistik. Leda och följa upp deras arbete. Upphandling genomförs inom ramen för LOU, och utgångspunkten är att avropa konsulter som Region Gotland har på ramavtal.

Leveranser:

- Kravspecifikation framtagen
- Avtal/avrop genomfört
- Uppstartsmöte med anlitate konsulter

Kostnader:

Kostnader avser externa tjänster för konsulter.

Kostnad: 146 656

A2.2 - Analys av nödvattenförsörjning och laboratoriekapacitet

Beskrivning:

Aktiviteten syftar till att genomföra en samlad och fördjupad analys av Gotlands förutsättningar för nöd- och dricksvattenförsörjning vid kris och höjd beredskap, med fokus på både lokal analyskapacitet och extern vattenförsörjning.

Arbetet inleds med en omvärldsanalys där relevanta nationella och internationella exempel studeras. Särskilt fokus läggs på andra ö-samhällen och geografiskt isolerade regioner (inom och utanför Sverige) som hanterar liknande utmaningar avseende vattenförsörjning, redundans och krisberedskap. Syftet är att identifiera beprövade lösningar, tekniska koncept och organisatoriska modeller som kan vara relevanta för Gotland.

Därefter genomförs en nuläges- och kapacitetsanalys där befintlig vattenförsörjning, tillgänglig laboratorie- och analyskapacitet samt kritiska beroenden kartläggs. Analysen omfattar tekniska, organisatoriska och juridiska förutsättningar samt befintliga samverkansstrukturer.

Utifrån nuläget definieras ett önskat framtida läge för en robust och säker vattenförsörjning. En GAP-analys genomförs därefter genom att systematiskt jämföra nuläge och målbild för att identifiera brister, risker och utvecklingsbehov. GAP-analysen struktureras utifrån exempelvis kapacitet, redundans, logistik, regelverk och genomförandeförmåga.

Resultatet ligger till grund för en fördjupad analys inom två huvudområden:

1) Lokal laboratorie- och analyskapacitet: tekniska, organisatoriska och juridiska förutsättningar för att stärka eller etablera lokal kapacitet på Gotland, inklusive kravbild, tillståndsfrågor och samverkansmöjligheter med relevanta aktörer.

2) Extern vattenförsörjning: analys av möjligheter att tillföra dricksvatten till Gotland via transportlösningar, inklusive logistik, infrastruktur (t.ex. hamnar och ledningssystem), regelverk, tillstånd och teknisk genomförbarhet.

Arbetet genomförs i nära dialog med berörda aktörer, inklusive Region Gotland, kommunal VA-organisation, relevanta myndigheter samt andra nyckelaktörer inom vattenförsörjning och beredskap. Dialogen sker genom semistrukturerade intervjuer och tematiska workshops med syfte att både fånga behov, testa preliminära analyser och validera möjliga lösningar.

Avslutningsvis genomförs scenario- och genomförbarhetsanalyser där olika alternativ jämförs utifrån kostnad, robusthet, risk och praktisk genomförbarhet. Resultatet sammanställs i en prioritering av åtgärder och rekommendationer som levereras i slutrapporten.

Utfall:

- Genomförd nuläges- och kapacitetsanalys
- Genomförd gap-analys (nuläge vs önskat läge)
- Genomförda intervjuer och workshops

- Genomförd tekniska och logistiskt analys
- Genomfört scenario- och genomförbarhetsanalys
- Framtagen åtgärdslista (där åtgärder prioriteras)
- Slutrapport med rekommendationer

Kostnader:

Kostnader avser externa tjänster i form av konsultkostnader, samt eventuella möteskostnader vid genomförande av workshops och intervjuer.

Kostnad: 433 230

AP3 Resultatspridning

Arbetspaketet syftar till att säkerställa att resultat från projektet sprids vidare till andra intressenter, t.ex. kommuner.

Startdatum: 2027-03-01

Slutdatum: 2027-06-01

Kostnad: 156 656

Aktiviteter

A3.1 - Spridning i externa nätverk och samverkansforum

Beskrivning:

Aktiviteten syftar till att sprida resultat, lärdomar och metodik från förstudien till relevanta externa nätverk och samverkansforum på regional, nationell och vid behov nordisk nivå. Spridningen ska bidra till förankring av resultat samt möjliggöra kunskapsöverföring till aktörer med liknande utmaningar inom vattenförsörjning och beredskap.

Primär målgrupp för spridningen är aktörer inom VA-sektorn och krisberedskap, såsom regioner, kommunala VA-organisationer och myndigheter. Sekundär målgrupp omfattar andra ö-samhällen, forsknings- och utvecklingsmiljöer samt organisationer med ansvar för infrastruktur, logistik och civil beredskap.

Spridningen sker genom deltagande och presentationer i redan etablerade nätverk och forum, exempelvis VA-grannar, samt genom andra relevanta sammanhang såsom nationella samverkansforum inom vattenförsörjning, beredskap och klimatanpassning. Vid behov kan även ytterligare relevanta nätverk identifieras och användas under projektets gång för att säkerställa bred spridning och förankring av resultat.

Utfall:

Presentation av resultat i nätverket VA-grannar

Presentationer i ytterligare relevanta nätverk och samverkansforum

Sammanfattande presentationsmaterial som kan delas i externa sammanhang

Kostnader:

Resor och logi i samband med deltagande i nätverksträffar och konferenser

Kostnad: 156 656

1.7 Budget

Kostnader

Kostnadsslag	2026	2027								Totalt
Klumpsumma:										
Klumpsumma	457 712	572 142								1 029 854
Summa kostnader	457 712	572 142								1 029 854
Projektintäkter										
Summa faktiska kostnader	457 712	572 142								1 029 854
Bidrag annat än pengar										
Summa bidrag i annat än pengar										0
Summa totala kostnader	457 712	572 142								1 029 854

Finansiering

Finansiär	2026	2027								Totalt
Offentligt bidrag annat än pengar										
Total offentligt bidrag annat än pengar										0
Offentlig kontantfinansiering										
Tillväxtverket: Regionalfonden Småland och Öarna	228 856	286 071								514 927
Total offentlig kontantfinansiering	228 856	286 071								514 927
Total offentlig finansiering	228 856	286 071								514 927
Privata bidrag annat än pengar										
Total privat bidrag annat än pengar										0
Privat kontantfinansiering										
Total privat kontantfinansiering										0
Total privat finansiering										0
Summa medfinansiering	228 856	286 071								514 927

Stödfinansiering

Finansiering	2026	2027								Totalt
Stödfinansiering	228 856	286 071								514 927

Sammanställning

Stödandel av faktiska kostnader	50,00%
Stödandel av totala kostnader	50,00%
Stödandel av stödgrundande finansiering	50,00%
Stödandel av total finansiering	50,00%
Andel annan offentlig finansiering	50,00%

Andel offentlig finansiering	100,00 %
Andel privat finansiering	0,00%

1.8 Förskott

Sökt förskottsbelopp: 0,00

Motivering:

1.9 Mina kontakter

Namn:	Nathalie Ahlstedt Mantel
Telefonnummer:	0498269761
Mobiltelefonnummer:	
E-postadress:	nathalie.ahlstedt-mantel@gotland.se
Roll:	Övrigt
Namn:	Susanne Pettersson
Telefonnummer:	0498203579
Mobiltelefonnummer:	0700832426
E-postadress:	susanne.pettersson02@gotland.se
Roll:	Kontaktperson

1.10 Dokument

Filnamn:	KLar_ Mall Planeringsbudget för EU-projekt (M55) (EU21)_140426.xlsx
Beskrivning:	
Uppladdningsdatum:	2026-04-14
Filnamn:	Förändringsteori Vattenförsörjning Gotland.docx
Beskrivning:	
Uppladdningsdatum:	2026-04-14
Filnamn:	Risk och konsekvensanalys Vattenförsörjning Gotland.docx
Beskrivning:	
Uppladdningsdatum:	2026-04-14
Filnamn:	Bilaga_projektöversikt_Vattenförsörjning Gotland.xlsx
Beskrivning:	
Uppladdningsdatum:	2026-04-14
Filnamn:	Ansökan_om_stöd (2).docx
Beskrivning:	Ansökan till Tillväxtverket
Uppladdningsdatum:	2026-04-14
Filnamn:	Originalansökan
Beskrivning:	Inkommen originalansökan - Maskinläsbart format
Uppladdningsdatum:	2026-04-14
Filnamn:	Signeringsinformation
Beskrivning:	Ansökan
Uppladdningsdatum:	2026-04-14